

Plan & budget 2025-2027

Dokumentnamn	Ärendenummer	Kategori	Beslutad av
Plan och budget 2025-2027	KLF 2024/916	Aktiverande styrdokument	Kommunfullmäktige
Publicerad	Beslutsdatum §	Giltighetstid	Ersätter
www.lulea.se	2024-06-18 § 113	2025-2027	Plan och budget 2024-2026, KLF 2023/708
Dokumentägare	Dokumentet gäller för	Uppföljning	Syfte
Biträdande kommundirektör	Alla nämnder & styrelser	Löpande genom delårs- och helårsuppföljningar samt årsredovisning	Plan och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för fullmäktiges nio övergripande mål, hur budgeten ska fördelas samt uppdrag och verksamhet för de olika nämnderna och styrelserna.

Inledning.....	3
Visionen om framtidens Luleå 2040.....	3
Övergripande mål till år 2040.....	4
Samarbete, nytänkande och omtanke.....	4
Omvärld och planeringsförutsättningar.....	5
Ekonomisk osäkerhet.....	5
Säkerhetsläget i omvärlden och medlemskap i NATO.....	5
Klimat och natur.....	5
Innovation och digitalisering.....	6
Kompetensförsörjning.....	6
Demokrati.....	7
God ekonomisk hushållning.....	7
Prioriterade områden och tilläggsuppdrag.....	9
Välfungerande vardag för alla.....	10
Mer Luleå för fler luleåbor.....	12
Trygg i Luleå.....	15
Klimatsmart och naturpositiv.....	17
Blomstrande näringsliv.....	19
Introduktion till ekonomi och budget 2025–2027.....	20
Budget 2025–2027.....	21
Resultatbudget.....	21
Balansbudget.....	23
Kassaflödesanalys.....	24
Driftbudget.....	25
Kommunövergripande anslag.....	27
Investeringsbudget.....	28
De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning.....	30
Finansiell analys av budgeten.....	31
Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen.....	31
Balanskravsutredning.....	31
Riktade beskrivningar till urval av nämnder och kommunala bolag.....	33

Kommunstyrelsen.....	33
Socialnämnden.....	33
Barn- och utbildningsnämnden.....	34
Arbetsmarknad- och gymnasienämnden.....	34
Kultur- och fritidsnämnden.....	34
Infrastruktur- och servicenämnden.....	34
Miljö- och byggnadsnämnden.....	35
Luleå Lokaltrafik AB.....	35
Lulebo AB.....	35
Årets planerings- och budgetprocess.....	37
Sammanträdesprotokoll.....	38

Inledning

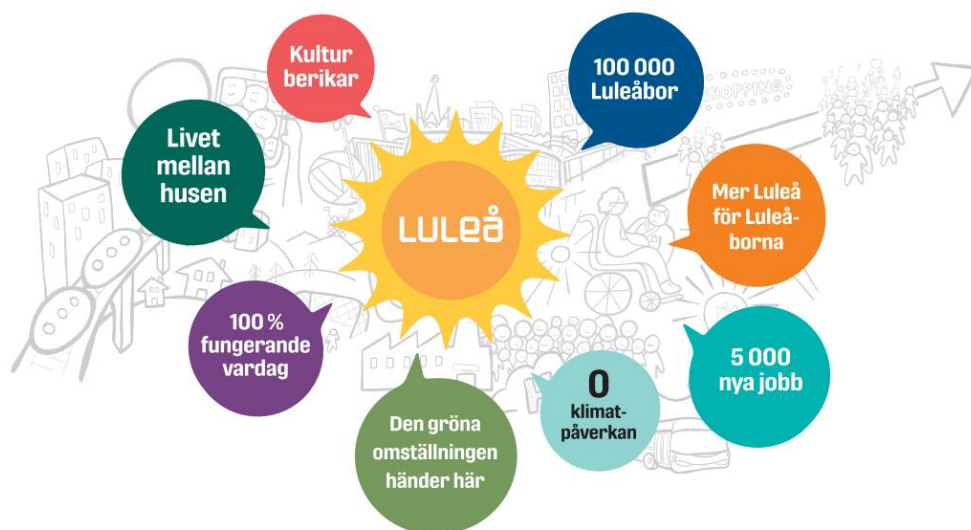
Plan och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för att nå visionen om framtidens Luleå 2040, hur budgeten ska fördelas samt uppdrag och verksamhet för de olika nämnderna och styrelserna. Dokumentet är ett styrande dokument som ger grund för ägardirektiv för bolagen och planering i både nämnder och bolag samt uppföljningar under perioden och årsredovisningen. Detta är kommunens viktigaste verktyg för planering och styrning av verksamheten i det korta perspektivet (1–3 år).

Prioriteringen är fortsatta satsningar på välfärden, tillväxt, ökat tempo i klimatomställningen, en levande landsbygd och ett mer inkluderande Luleå. Kommunen kommer ha ett överskott under hela planperioden motsvarande 1-3 procent av skatteintäkter och bidrag med en bibehållen skattesats.

Visionen om framtidens Luleå 2040

Vision Luleå 2040 innebär att vi nu är på väg mot framtidens Luleå. Vi ska tillsammans skapa ett attraktivt, hållbart Luleå med Sveriges bästa service. Och plats för minst 100 000 Luleåbor.

Vårt uppdrag är att erbjuda en fungerande plats och vardag för dagens och morgondagens luleåbor. Det gör vi genom att driva samhällsbygget, leverera välfärd och säkra den lokala demokratin.

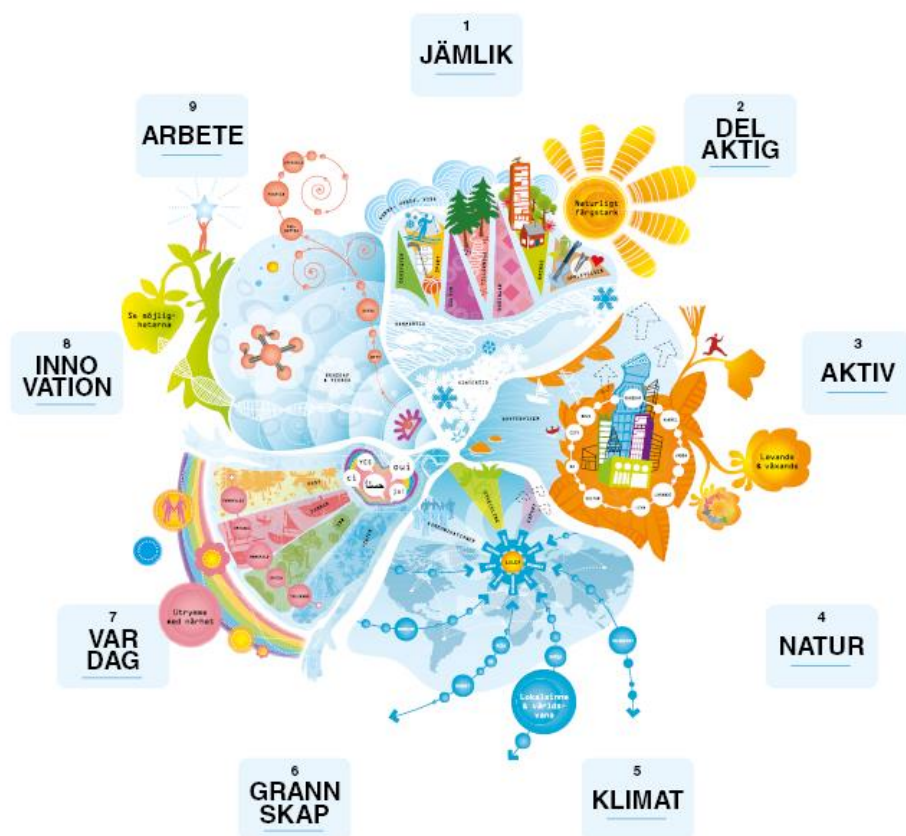

Tillsammans skapar vi ett hållbart, attraktivt Luleå med Sveriges bästa service.

Och plats för minst 100 000 Luleåbor.

Övergripande mål till år 2040

För att nå ett hållbart samhälle arbetar kommunkoncernen med nio övergripande mål för att följa utvecklingen. De beslutades av kommunfullmäktige i april 2019. Med ett beslut i september 2021 tidigarelades visionen från 2050 till 2040.

Syfte med de övergripande målen är att göra den hållbara utvecklingen enligt visionen tydligare samt att visa hur våra långsiktiga mål förhåller sig till de globala målen i Agenda 2030.

Samarbete, nytänkande och omtanke

För att nå våra mål behöver vi förändra våra arbetssätt och vår kultur. Vi vill få fler att vara delaktiga i utvecklingen av vår kommun. Det betyder att vi går från samtal till handling för att skapa verkliga förändringar. Vi behöver vara mer innovativa, hitta nya idéer och testa dem. Vi är öppna om både framgångar och misslyckanden och lär oss från dem. Vi vill lösa flera problem samtidigt, inte bara ett i taget. Vi samarbetar med andra och ger varandra förtroende och frihet att agera. Vi fokuserar på att skapa nytta för våra invånare, företag och besökare.

SAMARBETE!

OMTANKE!

NYTÄNKANDE!

Omvärld och planeringsförutsättningar

Ekonomisk osäkerhet

Konjunkturen i omvärlden har påverkats av en hög inflation vilket har inneburit ökade kostnader som fördyrar investeringar och verksamheter för både kommuner och dess invånare, företagare och besökare. Kommunerna behöver likväl fortsätta arbete med att utveckla välfärden.

Den gröna omställningen som industrin driver utmanar kommuner som behöver planera för stora industrier, verksamhetsområden och nya bostäder. Utmaningen handlar bland annat om att balansera investeringstakten med god ekonomisk hushållning så att investeringarna inte påverkar kommande generationer negativt. Utmaningar finns också med finansieringsfrågor och riskdelning, om vilken statens respektive kommunens roll ska vara för finansieringen

Kortsiktiga planeringsförutsättningar från staten i form av tillfälliga statsbidrag minskar kommunernas förutsättningar att planera verksamhet och ekonomi.

Befolkningsutvecklingen påverkar också skatteunderlagen i kommunerna och i tider av stora förändringar är utvecklingen svårbedömd. Den osäkra konjunkturen innebär också att bostadsaktörer avvaktar med sina investeringar.

Den ekonomiska osäkerheten i omvärlden handlar också om en ökad risk för välfärdsbrottlighet som kommuner, regioner och staten behöver förebygga och förhindra.

Säkerhetsläget i omvärlden och medlemskap i NATO

Fortsatt krig i Ukraina och i Mellanöstern samt säkerhetsläget i närområdet och NATO-medlemskapet kommer att fortsätta påverka kommunernas ekonomi och arbete med säkerhetsfrågor. Frågor om kommunernas säkerhetsskydd, samhällsskydd, IT-/cybersäkerhet har fortsatt stor betydelse liksom investering i (infrastruktur och) civil beredskap.

Omfattande utredningar inom civil beredskap kommer att omsättas i ökade krav på kommunerna kommande år och statens ersättningar inom civil beredskap utvecklas inte i takt med kraven. Uppdatering av informationssäkerhetslagstiftning under året, fler verksamheter omfattas och högre krav på dem.

Frågan om etableringar för ökad självförsörjning av livsmedel, energi etcetera kommer också som en del av den osäkra omvärlden.

Klimat och natur

Negativa effekter av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald är två parallella kriser med tydlig koppling till mänsklig påverkan. Klimatförändringarna är en stark påverkansfaktor för alla typer av ekosystem. En övervägande del av jordens ekosystem är också påverkade av annan mänsklig verksamhet, främst markanvändning och nyttjande av naturresurser. Förlust av biologisk mångfald och försämrad funktion hos ekosystem leder tillsammans till en sämre förmåga att stå emot klimatförändringar.

Ny smart teknik accelererar klimatomställningen men ny teknik kommer inte ensamt att lösa klimatkrisen. Människors livsstilar och konsumtionsmönster har också stor betydelse för hur väl vi lyckas med omställningen. De åtgärder som hittills vidtagits och vidtas för att skydda naturen, minska utsläppen och anpassa vårt samhälle till ett förändrat klimat är otillräckliga.

Industrin har börjar sin omställning för att minska sin klimatpåverkan genom nya produktionsmetoder och bolag inom nya områden. Detta har ökat behovet av tillgång till fossilfri energi. Utvecklingen av batteritillverkning i stor skala har ökat behoven av utvinning av råvaror för tillverkningen.

Innovation och digitalisering

Kommunen levererar välfärd i en kontext med ökad konkurrens om arbetskraft, begränsade resurser tillsammans med en demografisk utveckling i form av fler äldre i behov av kommunens tjänster. Kommunerna ska alltså leverera 125 procent välfärd till 75 procent av resurserna.

Kommuner behöver bedriva ett förnyelseinriktat innovations- och digitaliseringsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och för att möta behoven hos de vi finns till för nu och i framtiden. Det handlar om att hantera digitalt arv och öka den digitala förmågan, IT-säkerhet, informationssäkerhet och cybersäkerhet, förmåga till innovation och förnyelse, tänka nytt, automatisera och digitalisera genom att nyttja teknikens möjligheter.

För att kommuner ska lyckas behöver detta göras tillsammans med invånare och företagare.

Kompetensförsörjning

Den demografiska utvecklingen visar att kommuner och regioner har flera tuffa år framöver. Antalet invånare över 80 år ökar med nästan 50 procent de närmsta tio åren, vilket kommer att öka behoven av välfärdstjänster som sjukvård och äldreomsorg. Samtidigt ökar antalet personer i arbetsför ålder blygsamt under samma period. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom att rekrytera fler. Gruppen äldre som förutspås öka mest kommer sannolikt inte ha samma behov eller förväntningar som dagens äldre. Många äldre lever ett friskt och aktivt liv högt upp i åldrarna och kommer ställa andra kvar på offentliga tjänster. Det kan handla om ökade möjligheter av individuella val och digitala lösningar. Dessutom bidrar flera av de äldre med arbetskraft vilket kan skapa nya krav och behov från åldersgruppen. Hälsan bland äldre som grupp försämras väsentligt när de kommer upp i högre åldrar, både fysiskt och inte minst psykiskt. Ensamhet är en stor utmaning hos de allra äldsta.

När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta de demografiska utmaningarna och nya behoven enbart genom att rekrytera fler. Utmaningarna kräver att vi inom offentlig sektor testar saker som vi aldrig gjort förut och funderar över vilka uppgifter som den offentliga sektorn inte ska eller kan göra i framtiden. Förutom att satsa på att bibehålla medarbetare och tillvarata samt utveckla kompetensen hos befintliga medarbetare kommer andra arbetssätt, välfärdsteknik, samverkan och attityd vara ett ständigt aktuellt arbete.

Demokrati

I valet 2022 gick valdeltagandet i Sverige ner för första gången sedan 2002. Det handlar visserligen om en liten minskning från ett mycket högt valdeltagande, men det som är särskilt oroande är de stora skillnader som finns mellan socioekonomiskt starka och svaga områden, där det kan skilja med mer än 50 procentenheter i valdeltagandet. Invånare med svaga socioekonomiska förutsättningar har mindre tilltro till den egna förmågan att påverka och lägre tilltro till att kommuner och regioner tar hänsyn till deras behov.

Även unga röstar i lägre utsträckning än äldre och pojkar i lägre grad än flickor.

Undersökningar visar att det är svårt för unga att hitta vägar in i politiska sammanhang och att skolan sällan fyller den roll som den gjort tidigare som arena för möte mellan unga och politiker.

Det som ytterligare påverkar förtroendet för det demokratiska systemet i Sverige är olika desinformationskampanjer, såsom vaccinationsmotståndare under pandemin och Lagen om vård av unga-kampanjen, som de senaste åren påverkat en del gruppers förtroende för offentlig verksamhet och det demokratiska systemet. Ökande hot, hat och välfärdsbrottslighet utgör ytterligare utmaningar för demokratin. Hot och hat förekommer i allt större omfattning mot förtroendevalda, tjänstepersoner, journalister, personer som är engagerade i civilsamhället med flera.

De gemensamma verklighetsbilderna blir färre samtidigt som begrepp som "fakta" och "kunskap" ifrågasätts. I sociala medier ges individers egna erfarenheter, åsikter och känslor stort utrymme i förhållande till forskning och beprövad erfarenhet. Allt fler får också underhållning, information och nyheter genom digitala kanaler som är "skraddarsydda" för specifika målgrupper.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har 2013, i enlighet med Kommunallagen 11 kap 1 §, fattat beslut om policy för "God ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv" med finansiella mål för ett längre tidsperspektiv. Luleå kommun har fyra långsiktiga finansiella mål:

- En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning

Det ekonomiska resultatet ska garantera servicenivåer även för nästkommande generation utan att den ska få en högre skatt.

- Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %

Ett ekonomiskt överskott ger förutsättningar för att långsiktigt finansiera investeringar, pensionsåtaganden och klara av oförutsedda kostnader.

- Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %

Att finansiera investeringar med lån innebär på sikt ökade finansiella kostnader.

- Soliditeten skall vara oförändrad

Soliditeten visar hur stor del av verksamheten som finansierats med eget kapital.

Långsiktiga finansiella mål	2020	2021	2022	2023	Trend
En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning	22,5	22,5	22,5	22,5	→
Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %	7,3	7,6	8,2	2,1	↘
Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %	12,4	7,4	9,7	16,3	↘
Soliditeten skall vara oförändrad	68	68	70	66	↘

Utmaningar

En framåtblick visar att kommunen och dess bolag behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra Luleås tillväxtambitioner. Om inte kommunen uppnår långsiktigt hållbara resultatnivåer får det effekter av att långsiktigt inte kunna finansiera investeringar, pensionsåtaganden och att klara av oförutsedda kostnader. För planperioden finns en medveten satsning på investeringar för målgruppen barn och unga. Vidare finns engångskostnader i form av skolmoduler på Hertsön. Det finns även stora osäkerhetsfaktorer för pensionskostnaderna när det gäller åren 2025–2026. I KPA:s prognos har man antagit att inflationen är tillbaka på normal nivå 2 procent år 2025 men skulle inte inflationen vara tillbaka på 2 procent kan pensionskostnaderna stiga kraftigt. I och med det osäkra läget på räntemarknaden finns det inräknat en räntehöjning. Även de demografiska förändringarna, med framför allt fler äldre över 80 år, medför utmaningar i verksamheterna och påverkar ekonomin. Ökade avskrivningar och eventuella ytterligare ökade räntekostnader tillsammans med ökade volymer, kommer att påverka driftsbudgeten framgent. Därför kommer nämnderna och verksamheterna även fortsättningsvis att behöva vidta åtgärder för återhållsamhet kombinerat med fortsatt effektivisering och förändrade arbetssätt, bland annat med hjälp av digitalisering. Samtidigt krävs det satsningar som bidrar till ökad inflyttning och därmed ökade intäkter.

Prioriterade områden och tilläggsuppdrag

Kommunkoncernen har fem prioriterade områden och tilläggsuppdrag på vår väg till visionen om framtidens Luleå 2040 då vi ska:

- Vara 100 000 Luleåbor
- Ha 0 klimatpåverkan
- Ökat med 5 000 nya jobb
- Ha en 100% fungerande vardag

Luleå kommunkoncern ska i alla verksamheter inför 2025, med utgångspunkt i sina grunduppdrag, besluta om målsättningar för att bidra till kommunfullmäktiges prioriterade områden och tilläggsuppdrag.

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet, vilket även innefattar innovationer som krävs i mellanrummen, och ska via kommundirektörens ledningsstruktur driva, koordinera, stödja och följa upp de kommunövergripande effekterna för återrapportering till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges prioriterade områden visar hur kommunen valt att gruppera insatser som vi tillsammans utför för att uppnå den politiska viljeinriktningen och utveckla verksamheten. Vi utgår från lagstiftning, extern styrning, våra styrande dokument samt de nio övergripande mål som kommunfullmäktige beslutat om. De prioriterade områdena med tillhörande effekter är de som senare följs upp i delårsrapport och årsredovisning och måluppfyllelsen är en del vid bedömningen om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning i verksamheten. De prioriterade områdena löper horisontellt genom organisationen, och här samverkar nämnder och bolag med utgångspunkt i den ansvarsfördelning som regleras i reglementen och ägardirektiv. Det kompletteras med innovationsinitiativ som löser gemensamma utmaningar.

Välfungerande vardag för alla

Det prioriterade området syftar till att Luleå kommunkoncerns välfärd och service ska ligga i nationell framkant. Kommunkoncernen ska leverera en hög kvalitet och effektivitet i utbildning, omsorg, myndighetsutövning och samhällsservice.

Kommunkoncernen levererar olika slags **service** som bidrar till välfärd och gör att invånare kan ha en 100 procent fungerande vardag. Kommunkoncernen behöver utveckla sin service så att tjänsterna är **tillgängliga** och att de som bor, verkar och vistas i Luleå är **nöjda** med dem.

Kommunkoncernen har begränsade ekonomiska och personella resurser så servicen behöver utvecklas på **kostnadseffektiva sätt**.

Digitalisering och ny teknik behöver vara motorn för förändrade beteenden och nya lösningar som möjliggör smartare arbetssätt som gynnar både medarbetare, invånare, företagare och besökare.

Arbetet behöver göras **tillsammans** med de som bor, verkar och vistas i Luleå så att det utgår från behoven hos dem vi finns till för så att det är **enkelt** att ha kontakt med våra verksamheter.

Den kommunala servicen ska vara **jämlig** avseende kön (jämställd), ålder, grupper och geografiska områden (stad och landsbygder).

Vilka effekter vill vi se?

- De som bor, verkar och vistas i Luleå ska vara nöjda med kommunkoncernens tjänster och service
- Kvaliteten inom utbildning, omsorg, myndighetsutövning och samhällsservice ska tillhöra de bästa i landet
- Mer välfärd för varje skattekrone

Satsningar och tilläggsuppdrag

Behoven i välfärden kommer att öka under de kommande åren. För att möta de växande behoven i välfärden riktas merparten av de ökade tillskotten i budgeten till nämnderna som ansvarar för de verksamheterna. Satsningarna innefattar generella tillskott och kvalitetshöjning av verksamheterna. Arbetet med att förbättra arbetsmiljön kommer fortsatt vara prioriterat och fler ska ha möjlighet att stanna kvar i välfärdsyrkena efter pension. En modell för arbetstidsförkortning ska utredas för att sedan genomföras som en försöksverksamhet under mandatperioden.

Riktade satsningar på att anställa fler lärare i grundskolan kommer att genomföras för att uppnå en god lärartäthet och trygga skolvägar för barn ska vara prioriterat. Kommunen ska också investera i spännande lekplatser under planperioden och målet är att varje stadsdel och kommundel ska ha ett utegym. Skolor och förskolor ska finnas där barn bor och landsbygdsskolorna ska bevaras. Arbetet fortsätter med att ge Luleborna tillgång till hundrastgård.

Tilläggsuppdrag inom området:

- Avgiftsfri familjerådgivning
- Utredda ökning av antalet lärare i grundskolan
- Utredda bemanning och ökning av undersköterskor och stödassistenter
- Utredda satsningar på specialistutbildningar för undersköterskor (palliativ omvård, psykiatri- och demens men även andra specialistutbildningar)
- Utredda satsningar på yrkeskompetens genom en validering av utbildningen och en betald utbildning på arbetstid för undersköterskor och stödassistenter
- Utredda möjlighet för fler att stanna kvar i yrket även efter pension för att behålla kompetensen
- Utredda ökad tillgänglighet till skolbibliotek
- *Nytt.* Utred stärkt arbete med att få nyanlända samt människor som står långt från arbetsmarknaden i utbildning och arbete

Uppföljning

Nämnder och kommunala bolag följer upp mål som bidrar till det prioriterade området.

Indikatorer för det prioriterade området

Utfall och trend avseende:

- Förskola - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Grundskola - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Gymnasieskola - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Vuxenutbildning - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Individ- och familjeomsorg - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Äldreomsorg - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Fritid - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Kultur - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Väg, parkering och parker - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Verksamhetslokaler - kostnad, nöjdhet, kvalitet
- Energi – nöjdhet, kvalitet
- Avfall – nöjdhet, kvalitet
- Vatten & avlopp – nöjdhet, kvalitet
- Kollektivtrafik – nöjdhet, kvalitet
- Tillgänglighet

Mer Luleå för fler luleåbor

Det prioriterade området syftar till att möjliggöra industrins omställning i rätt takt och driva på för en hållbar tillväxt och samhällsomställning med kulturen som drivkraft. Inflyttningen till Luleå ska öka väsentligt och livet mellan husen ska utvecklas. Invånare ska känna sig delaktiga i samhällsomställningen och ha möjlighet att bidra.

Stora industrisatsningar pågår i norr och bidrar till en omställning som har en tydlig grön profil. Luleå kommun driver aktivt på för en **hållbar tillväxt och samhällsomställning i nationell framkant**. Samarbetet mellan **Boden och Luleå** är avgörande för att klara omställningen i regionen och mycket kommer att handla om att skapa goda förutsättningar att bo och verka både i **stad och på landsbygd**.

I landsbygderna finns ett rikt näringsliv och ett aktivt civilsamhälle med många föreningar som bidrar till aktiviteter och gemenskap för stora och små. **Livskraftiga landsbygder** är viktiga för hela kommunens utveckling, attraktivitet och omställning till ett hållbart samhälle.

Kommunen behöver både planera och genomföra **utvecklade infrastrukturer, verksamhetsområden samt olika bostadstyper och -områden**. Förutsättningar som berör detta kan handla om **tillgång till mark**, se över **arbetsätt** från plan till genomförande och möjligheter till **riskdelning** mellan kommun och andra inblandande aktörer.

Befolkningsökningen behöver ske tre gånger snabbare än tidigare så kommunen behöver attrahera nya invånare. **Kultur och gestaltad livsmiljö** är drivkrafter i samhällsomställningen som kommer att attrahera nya målgrupper till kommunen. Som företrädare för kommunala verksamheter som på olika sätt är involverade i det hållbara samhällsbygget, behöver kommunen **integrera** kultur och gestaltning av gemensamma miljöer.

Kultur ger **mening** till människors liv. Människor behöver få uppleva och vara engagerade i konst och kultur för att **mötas, diskutera och samtala**. **Öppna och mångkulturella samhällen** präglas dessutom alltid av ett starkt kulturliv.

Invånarnas **delaktighet och inflytande** i lokala demokratiska processer och sammanhang behövs för att uppnå en hållbar samhällsomställning.

Kommunens **kommunikation** med invånare har också betydelse för kunskapen och förtroendet för kommunen.

Arbetet med att **genomföra allmänna val** (kommun, region, riksdag samt EU-val). De senaste åren har förändrad lagstiftning, exempelvis kring vallokaler, säkerhetsaspekter, transparens med mera inneburit högre krav på genomförandet.

Vilka effekter vill vi se?

- Möjliggöra för industrins etablering i Luleå enligt den tidsplan som industrin driver
- Ett bostadsbyggande som möter behoven och som ökar möjligheten att bo i landsbygderna
- Luleåborna tycker att samhällsomställningen är positiv och att de kan påverka utvecklingen av Luleå
- Luleåborna är nöjda med Luleå och rekommenderar andra att flytta hit
- Fler unga kan tänka sig välja Luleå som bostadsort
- Så snabbt som möjligt nå en befolkningstillväxt på i snitt 1200 personer per år
- Luleås kulturliv och gestaltade livsmiljöer är uppskattade av luleåborna och erkända nationellt och internationellt

Satsningar och tilläggsuppdrag

Föreningslivet på landsbygderna är en viktig partner i utvecklingen av kommunen. För att arbetet ska förstärkas under åren tillsätter vi 1 miljon årligen i ökat föreningsbidrag till föreningar på landsbygderna. Utöver det fortsätter tidigare beslutad miljonsatsning på projekt i byarnas under planperioden. Lulebo har sedan tidigare fått i uppdrag att bygga i byar och på landsbygden. Service på landsbygderna ska öka och arbetstillfällen ska prioriteras, och medel avsätts för att börja förverkliga en handlingsplan för kommunal service på landsbygderna. De kommunala skolorna på landsbygden ska bevaras.

Demokratiarbetet ska stärkas och medborgarnas inflytande över kommunen ska öka, därför ses strukturen och uppdraget för de kommunala råden över med målet att vitalisera kommunens demokratiarbete. Arbetet med de nationella minoriteternas ska utvecklas med särskilt fokus på samråd med samer i frågor som påverkar dem.

Tilläggsuppdrag inom området:

- Flyttlots för att hjälpa människor att bosätta sig i Luleå.
- Fler bygglovshandläggare för snabbare och bättre service i ett växande Luleå
- Fortsätta miljonsatsning på projekt i byarna
- Hundrastgårdar
- Kulturgaranti för alla barn i Luleå
- Mer kultur och upplevelser för unga – efter ungas önskemål
- Utvärdera nuvarande hantering av kommunens bostäder för kommunala verksamheters behov och Lulebos bostäder och föreslå mer samordnade och effektivare sätt att organisera sig
- Ta fram förslag på medborgardialoger under mandatperioden
- Struktur och uppdrag för de kommunala råden
- Utredda möjligheterna för Lulebo att bygga på landsbygd

- Utredda underlättande för bostadsbyggandet på landsbygden genom försäljning av kommunala tomter och utbyggt VA
- *Nytt.* Utredda att stärka ungdomars inflytande genom ett ungdomsfullmäktige

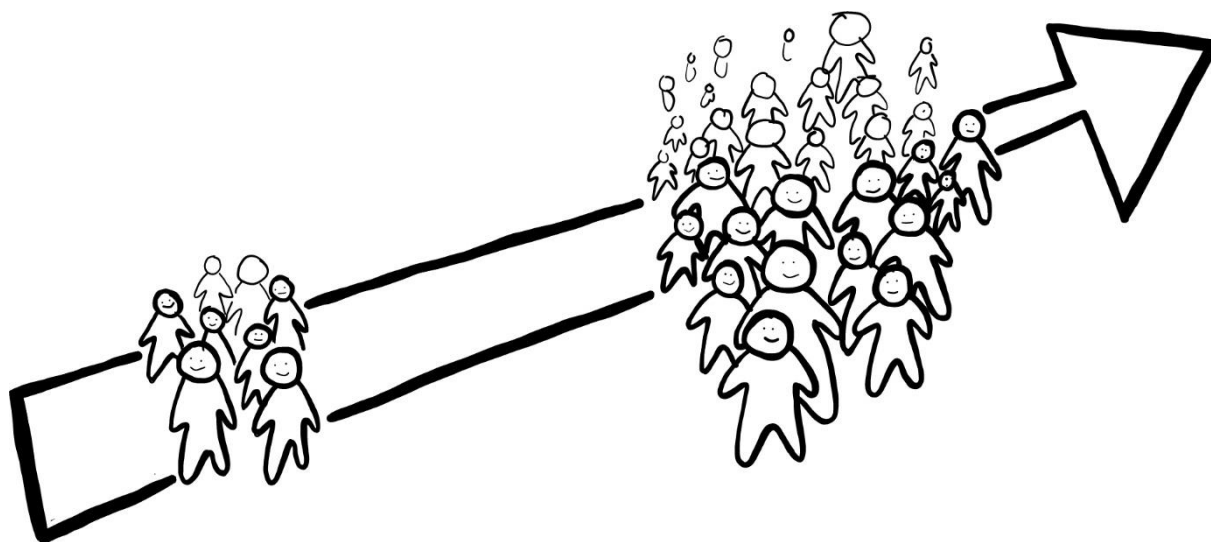
Uppföljning

Nämnder och kommunala bolag följer upp mål som bidrar till det prioriterade området.

Indikatorer för det prioriterade området

Utfall och trend avseende:

- Aktiv – tillfällen, utbud
- Planberedskap för nya bostäder
- Tillgång till kommunal service
- Påverka politiska beslut
- Främja lokalt kulturliv
- Rekommendera att flytta till kommunen
- Befolkningsförändring

Trygg i Luleå

Det prioriterade området syftar till att Luleå ska fortsätta att vara en trygg plats att leva och bo på. Kommunkoncernen ska stärka det lokalt brottsförebyggande arbetet, förhindra organiserad brottslighet och klara att hantera störningar i samhället.

Trygghet och säkerhet är ett paraplybegrepp för kommunkoncernens samlade arbete med **social hållbarhet med särskilt fokus på barn och skydd mot oönskade händelser**, det vill säga mot kriser, olyckor och brott som drabbar människor, egendom, miljö eller samhällsfunktion. Det är många aktörer inom och utom kommunen som verkar inom området som till exempel räddningstjänst, internt skydd, krisberedskap, socialtjänsten, miljö- och hälsoskyddsförvaltning, säkerhetsskydd, informationssäkerhet, folkhälsa och brottsförebyggande verksamhet.

För Luleå handlar området om **lokalt brottsförebyggande arbete, förhindrande av organiserad (välfärds-)brottslighet men också om arbetet för säkerhet och beredskap** utifrån det geopolitiska läget som tillsammans skapar trygghet. **Landsbygderna** är viktiga i kommunens arbete för ökad självförsörjningsgrad av livsmedel, energi etcetera.

Vilka effekter vill vi se?

- En positiv utveckling av den sociala hållbarheten i Luleå med fokus på trygghet, säkerhet och förutsättningarna för barn och unga
- Ett systematiskt brottsförebyggande arbete i samverkan för att minska brottslighet, framför allt bland unga
- God förmåga att stå emot och att klara störningar i samhället (resiliens)

Satsningar och tilläggsuppdrag

För att öka tryggheten i kommunen kommer arbetet med klottersaneringen tillsammans med polisen och fastighetsägarna att intensifieras. Trygghetsorganisationerna som verkar i Luleå kommer fortsätta stödjas liksom kommunens FREDA-mottagning, EQ-mottagning samt tjej- och kvinnojourerna.

Vi vill att Luleå kommun förblir en av Sveriges tryggaste kommuner även år 2040. Vi arbetar aktivt med brottsförebyggande åtgärder och samverkar med olika samhällsaktörer för att skapa goda förutsättningar för kommunens tillväxt och utveckling. Genom att prioritera trygghet i både nutid och framtid säkerställer vi en positiv utveckling för alla våra invånare.

Vi vill att kommunen fortsätter att arbeta aktivt för att skapa en trygg och säker miljö för alla våra invånare. Socialnämnden leder det brottsförebyggande arbetet i nära samarbete med våra kommunala förvaltningar, bolag, polisen, civilsamhället och näringslivet. Genom metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) håller vi veckovisa avstämningar och gör kvartalsvisa analyser för att snabbt kunna vidta rätt åtgärder.

Tilläggsuppdrag inom området:

- *Nytt.* Utreda stärkt elevhälsa i grundskola och gymnasium

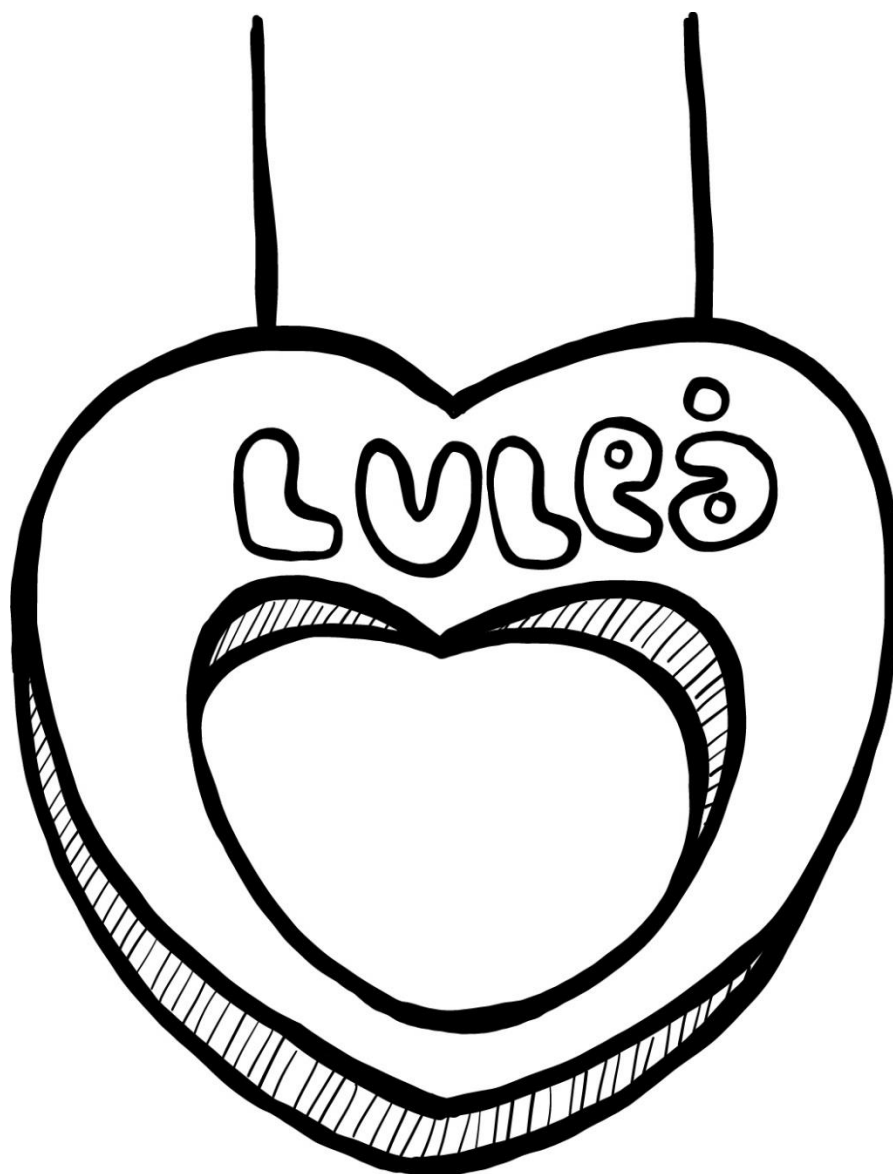
Uppföljning

Nämnder och kommunala bolag följer upp mål som bidrar till det prioriterade området.

Indikatorer för det prioriterade området

Utfall och trend avseende:

- Vräkningar – som berör barn
- Trygg utomhus – känsla
- Anmälda brott – narkotika, ekonomisk
- Biståndstagare – långvarigt
- Vattentäkter med vattenskyddsområde

Klimatsmart och naturpositiv

Det prioriterade området syftar till att Luleå ska vara klimatneutralt 2040, vara en hållbar förebild i samhällsomställningen och omhänderta naturens värden.

Tempot i omställningen för att minska den pågående globala uppvärmningen samt begränsa dess negativa konsekvenser behöver öka och därför planerar kommunen flera satsningar med en grön profil. **Samhällsplaneringen** ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun 2040. Luleå kommun arbetar med klimatfrågan främst genom att **minska klimatpåverkande utsläpp**, både i sina egna verksamheter och i Luleå som ort. Det handlar även om exempelvis att **bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt**, uppmuntra till **cirkulär ekonomi** och använda mer **förnyelsebar energi**. Höga natur och kulturmiljövärden präglar landskapet och bebyggelsen på **landsbygderna**. **Grönområden** som är tillgängliga i alla bostadsområden och **biologisk mångfald** på kommunens grönytor är en viktig del i framtidens Luleå.

Vilka effekter vill vi se?

- Kommunkoncernens alla verksamheter bidrar till en positiv trend för att bli klimatneutrala i enlighet med Klimatplan 2040
- Luleå har en stark identitet som en grön, cirkulär stad med god tillgång till parker, natur och stränder
- Mer skyddad och tillgängliggjord natur för fler ekosystemtjänster och ett ökat friluftsliv

Satsningar och tilläggsuppdrag

Tempot i omställningen behöver öka och därför föreslås flera satsningar med en grön profil. Samhällsplaneringen ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun 2040. Kollektivtrafikens andel av resandet ska öka och därför ska ett förslag om en enhetstaxa i hela kommunen utredas. Avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren för barn till och med 19 år är införd från sommaren 2024 och fortsätter som en viktig möjlighet för barn i hela kommunen. Kommunen ska bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt och använda mer förnybar el i sina verksamheter. Förvaltningarnas och bolagens fordon ska gå på förnybara drivmedel. Kommunen ska fortsätta uppmuntra cirkulär ekonomi. Energirådgivare ska finnas tillgänglig och känd för både medborgare och näringsliv. Det ska bli enklare att välja hållbara färdmedel i Luleå genom satsningar på gång- och cykelvägar och kollektivtrafik. Grönområden ska finnas tillgängliga i alla bostadsområden och biologisk mångfald ska främjas på kommunens grönytor. Nya naturreservat ska bildas, och en ny skogspolicy ska tas fram för att inkludera ett mer naturnära, hyggesfritt skogsbruk.

Tilläggsuppdrag inom området:

- Minska kommunens klimatpåverkan genom klimatsmarta upphandlingar av varor och tjänster till kommunens verksamheter
- Skapa nya naturreservat
- Tydliggör och följ kontinuerligt upp Klimatplan mot 2040
- Öka antalet laddpunkter för elbilar i anslutning till kommunens verksamheter och parkeringsplatser
- Utredda och bygga ny depå för LLT
- Avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren till barn till och med 19 år inom Luleå kommun
- Energieffektivisera fastigheter och verksamheter
- Öka kommunens egen energiproduktion genom att installera solceller där det är ändamålsenligt
- Möjliggör för elbilar hos Lulebos hyresgäster genom laddpunkter för elbilar i anslutning till fastigheterna
- Säkerställ Lulebornas tillgång till vatten genom beredningsplan för vattentäkter samt skyfallsplan
- Öka kollektivtrafikens andel av resandet
- Öka medborgarna i Luleå kommuns möjligheter att välja hållbara transportmedel
- *Nytt.* Utredda att samordna kommunens varudistribution

Uppföljning

Nämnder och kommunala bolag följer upp mål som bidrar till det prioriterade området.

Indikatorer för det prioriterade området

Utfall och trend avseende:

- Kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i sina verksamheter
- Kommunens information om vad du kan göra för att minska din miljö- och klimatpåverkan
- Fossiloberoende personbilar i kommunorganisationen
- Elbilsladdpunkter
- Insamlat avfall för återvinning och biologisk behandling
- Cykelvägssträcka
- Skötsel av naturområden
- Skyddad natur – areal på land, medelavstånd
- Utbud av friluftsområden

Blomstrande näringsliv

Det prioriterade området syftar till att Luleå kommun ska ge näring till näringar och agera så att företagen upplever att kommunkoncernen värnar om ett gott företagsklimat.

Kommunen har en mängd olika roller, till exempel som myndighet, servicegivare, kund och markägare. Företagarnas åsikter om kommunens **företagsklimat** är nära förknippade med hur de upplever att kommunen agerar. Det är speciellt viktigt när det handlar om **myndighetsutövning**. Serviceområdena **effektivitet**, följt av **kompetens** och **bemötande** har störst betydelse för företagarnas helhetsbedömning och avspeglar sig i ranking avseende företagsklimat. Och kraven för dessa ökar hela tiden.

Stöd till företag som vill växa och/eller etablera sig är en central del av arbetet för ökad tillväxt. Insatser och samverkan med aktörer på **landsbygden** och **samarbeten i regionala utvecklingsfrågor** är viktiga för utvecklingen av kommunen.

Vilka effekter vill vi se?

- Företag som är nöjda med samarbetet med kommunen och vår tillgänglighet och service
- Växande näringsliv
- Bibehållen branschbalans och ökad branschbredd

Satsningar och tilläggsuppdrag

Näringsidkarnas nöjdhet med kommunens verksamheter prioriteras genom höjd servicenivå för företagen och förbättrad tillgänglighet. I takt med ökad tillväxt i Luleå kommun kommer fler bygglovshandläggare att anställas för snabbare och bättre service till företagen. Tillståndsprocesserna ska påskyndas och det ska bli enklare att få kontakt med kommunen. Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för tillväxten och därför kommer arbetet med att attrahera arbetskraft att intensifieras. Företag som vill växa och etablera sig i Luleå ska få stöttning och vara en fortsatt central del av arbetet för ökad tillväxt. Samarbetet mellan Boden och Luleå är avgörande för att klara omställningen i regionen och därför kommer pendlingen mellan Luleå och Boden att underlättas. Samarbetet med regionen och staten ska öka och fördjupas i regionala utvecklingsfrågor.

Tilläggsuppdrag inom området:

- Öka den kommunala servicen så att företag får återkoppling från alla kommunens verksamheter inom 24 timmar
- Förbättra dialogen mellan kommunen och företagen
- Förenkla de kommunala upphandlingarna för att fler lokala och mindre leverantörer får bättre förutsättningar att lämna anbud
- Höja servicenivån för företagen och öka kommunens tillgänglighet
- Näringslivsfrämjande insatser för företagande på landsbygden

- Ta fram en gemensam näringslivsutvecklingsstrategi med Boden

Uppföljning

Nämnder och kommunala bolag följer upp mål som bidrar till det prioriterade området.

Indikatorer för det prioriterade området

Utfall och trend avseende:

- Företagsklimat
 - Tillgänglighet
 - Bemötande
 - Bygglov
 - Markupplåtelse
 - Upphandling
- Branschbredd
- Heltidsarbetande
- Arbetslöshet 18–65 år

Introduktion till ekonomi och budget 2025–2027

En kommun ska varje år upprätta en budget. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (Kommunallagen 11 kap 5 §).

Kommunfullmäktige har 2013, i enlighet med Kommunallagen 11 kap 1 §, fattat beslut om policy för ["God ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv"](#) med fyra finansiella mål för ett längre tidsperspektiv.

Uppföljning sker via nyckeltal och presenteras vid delårsrapport och årsredovisning.

Mål	Nyckeltal	När
En balanserad budget och flerårsplan utan skatthöjning	Kommunal skattesats	Årligen
Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %	Årsresultatets andel av skatter och statsbidrag (%)	Delår och årligen
	Utveckling av verksamhetens nettokostnader (%)	Delår och årligen
	Nettokostnadsandel (%)	Delår och årligen
Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %	Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag (%)	Delår och årligen
Soliditeten skall vara oförändrad	Soliditet enligt balansräkningen (%)	Delår och årligen
	Soliditet inklusive pensionsförpliktelser (%)	Delår och årligen

Budget 2025–2027

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2025 med 52 miljoner kronor. År 2025 och år 2026 blir det budgeterade resultatet positivt med 86 miljoner kronor respektive 40 miljoner kronor. De beräknade resultatnivåerna i plan och budget 2025–2027 är under förutsättning att nämnderna klarar en budget i balans. Det ingår inte heller vinster eller förluster som uppstår vid försäljning av exploateringsfastigheter och mark, då det råder osäkerhet vilket år dessa kommer att infalla samt till vilket belopp.

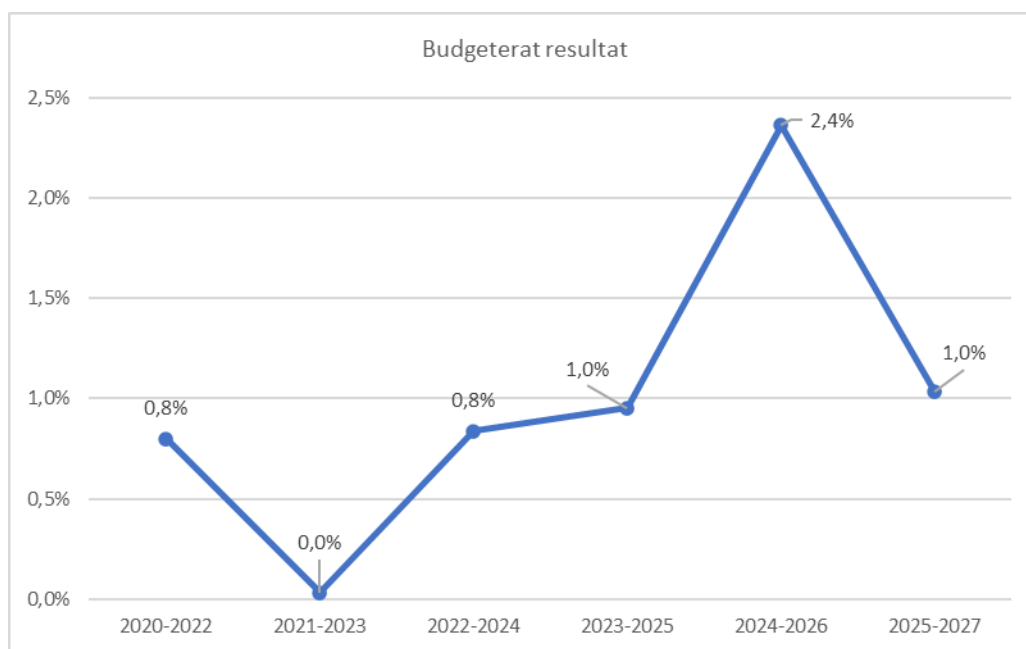
År 2025–2027 blir nettokostnaderna för verksamheten lägre än intäkterna av skatt, generella statsbidrag och utjämning med 109 miljoner kronor, 139 miljoner kronor respektive 114 miljoner kronor.

Skatter och generella bidrag är beräknade enligt cirkulär 24:27 från Sveriges kommuner och regioner samt tillhörande skatteunderlagsprognos. Prognosen för befolkningsökning som används i modellen är +400 invånare år 2025, +450 invånare år 2026 samt +500 invånare år 2027 och framåt.

Resultatbudget (mkr)	År 2025	År 2026	År 2027
Nettokostnad	-5 490	-5 682	-5 928
Avskrivningar	-404	-423	-445
Verksamhetens nettokostnad	-5 894	-6 104	-6 373
Skatteintäkter	5 180	5 382	5 612
Generella statsbidrag	823	862	876
Verksamhetens resultat	109	139	114
Finansiella intäkter	22	29	29
Finansiella kostnader	-79	-83	-103
Årets resultat	52	86	40
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	0,9%	1,4%	0,6%

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara minst 2 procent för att klara av att självfinansiera kommunens investeringar för att hålla ner upplåningen. Målet beräknas till 0,9 procent (52 mkr) år 2025, 1,4 procent (86 mkr) år 2026 samt 0,6 procent (40 mkr), vilket innebär att målet inte nås under perioden. Sett till hela planperioden 2025–2027 ligger snittet på 1,0 procent. Nedan visas ett snitt på budgeterat resultat per tre-årsperiod från år 2020 och framåt.

Plan och budget 2025–2027

Under kommande tre år planeras rivning och sanering av ett antal fastigheter. Kostnaderna är mycket svårbedömda fram tills att rivningsprocessen sätts igång och har därför inte medräknats i det budgeterade resultatet. Nedan visas en uppskattning av hur resultatet skulle kunna försämrats när rivnings- och saneringskostnader räknas med. Försäljningsintäkter och övriga exploateringskostnader är medräknade i investeringsbudgeten.

Balansbudget

Balansbudgeten visar kommunens beräknade tillgångar samt eget kapital och skulder vid utgången av respektive år.

Balansbudget (mkr)	År 2025	År 2026	År 2027
TILLGÅNGAR			
- Likvida medel	256	263	247
- Omsättningstillgångar	734	634	534
- Materiella anläggningstillgångar	9 867	10 858	11 959
- Finansiella anläggningstillgångar	117	117	117
Summa tillgångar	10 976	11 872	12 857
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
- Eget kapital	6 488	6 574	6 614
varav årets resultat	52	86	40
- Avsättningar	735	706	713
- Kortfristiga skulder (övr)	1 489	1 628	1 826
- Långfristiga skulder inkl checkkredit (externa)	2 264	2 964	3 704
Summa skulder och eget kapital	10 976	11 872	12 857

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar kommunens beräknade finansiella flöden under perioden 2025–2027. Tabellen nedan visar att det krävs en nettoupplåning på 2 050 miljoner kronor, för perioden 2025–2027, för att säkerställa kassaflödet.

Kassaflödesanalys (mkr)	År 2025	År 2026	År 2027
Årets resultat	52	86	40
Justering för avskrivningar	404	423	446
Justering för förändring avsatt till pensioner	49	19	22
Justering för rörelsepåverkande förändringar övriga avsättningar	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
Förändring EK			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	505	527	507
Minskning/ökning förråd m.m.	0	0	0
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning långfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning övriga kortfristiga skulder (exkl. checkräkning och skuld bolag)	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	505	527	507
Investeringar i materiella	-1 302	-1 414	-1 546
- Avdrag 10% år 2025–2026, 15% år 2027	130	141	232
- Försäljning	51	51	51
Investeringar i finansiella	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 121	-1 222	-1 263
Förändring upplåning (checkkredit och lån)	610	700	740
Årets kassaflöde	-6	5	-16

Driftbudget

För beräkningen av nämnders budget används flera utgångspunkter och antaganden som de finansiella målen, befolkningsprognosen, demografisk kompensation, utvecklingen av pensioner och skatter.

I budget 2025–2027 finns följande uppräknings, effektiviseringar och prioriteringar:

(mkr = miljoner kronor)

- Kompensation för lönerrevisioner och prisuppräknings
- Kompensation för demografisk volymökning för socialnämnd och arbetsmarknads- och gymnasienämnd
- Avdrag för demografisk volymminskning för barn- och utbildningsnämnd
- Kompensation enligt volymmodell för infrastruktur- och servicenämnd samt KS/kommunstyrelseförvaltning
- Internränta, oförändrad 2,50 procent
- Personalomkostnadspålägg (PO), sänkning från 45,75 procent till 41,39 procent
- Hertsö badhus, driftskonsekvens 19 mkr från år 2025
- Skolstruktur, driftkostnader 40 mkr år 2027
- Förvaltningshuset, 22 mkr från år 2027
- Förändrat arbetssätt, Luleåförslaget, 1 mkr för år 2025 och framåt

KS/Kommunstyrelseförvaltningen

- ✓ Höjning av IT-avgift 1,9 mkr från år 2025
- ✓ Volymmodell 0,1 mkr från år 2025
- ✓ IT-säkerhet och beredskap, info- och cybersäkerhet 5,7 mkr från år 2025
- ✓ Ersättning för arvoden, 2 mkr från år 2025
- ✓ Plan och exploatering, 2,5 mkr från år 2025
- ✓ Genomförande av plan för kommunalservice på landsbygd, 1 mkr år 2025

KS/Kollektivtrafik

- ✓ Generell kostnadsökning, 6,2 mkr år 2025, 6,4 mkr år 2026, 6,6 mkr år 2027.
- ✓ 10 minuters trafik, 1,8 mkr från år 2025

KS/Räddningstjänst

- ✓ Höjning av IT-avgift 0,9 mkr från år 2025
- ✓ Avtalspensioner 0,3 mkr från år 2025

Barn- och utbildningsnämnden

- ✓ Höjning av IT-avgift (AUF) 6,1 mkr från år 2025
- ✓ Avdrag för PO-sänkning till fristående aktörer -5,2 mkr från år 2025
- ✓ Avdrag demografi, -12,6 mkr år 2025, -20,4 mkr år 2026, -29,0 mkr år 2027
- ✓ Generell kostnadsökning, 13,0 mkr från år 2025
- ✓ Fler lärare i grundskolan, 5,7 mkr år 2025, 11,4 mkr år 2026 och framåt

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

- ✓ Avdrag för PO-sänkning till fristående aktörer -1,3 mkr från år 2025
- ✓ Tillägg demografi, 3,1 mkr år 2025, 1,9 mkr år 2026, 5,2 mkr år 2027
- ✓ Felaktig fördelning demografi i samband med omorganisation

Plan och budget 2025–2027

- ✓ Generell kostnadsökning 3,4 mkr från år 2025

Kultur- och fritidsnämnden

- ✓ Höjning av IT-avgift 1,7 mkr från år 2025
- ✓ Generell kostnadsökning, 3,1 mkr år 2025, 3,9 mkr från år 2026
- ✓ Kulturgaranti, permanent, 2,3 mkr från år 2025

Socialnämnden

- ✓ Höjning av IT-avgift 12 mkr från år 2025
- ✓ Tillägg demografi, 35,4 mkr år 2025, 72,7 mkr år 2026, 105,1 mkr år 2027
- ✓ Generell kostnadsökning, 4 mkr från år 2025
- ✓ Fältare, permanent, 3 mkr från år 2025

Infrastruktur- och servicenämnden

- ✓ Höjning av IT-avgift 3,8 mkr från år 2025
- ✓ Multikortet, 3,6 mkr från år 2025
- ✓ Moduler Hertsöskolan, 8,3 mkr år 2026, 4,5 mkr år 2027
- ✓ Resultatenhet fastigheter får höja IT-avgift enligt specificerade belopp till nämnderna, 26,4 mkr från år 2025
- ✓ Generell kostnadsökning, 15,3 mkr år 2025, 7,3 mkr från år 2026
- ✓ Gång- och cykelvägar, driftkonsekvens, 1 mkr från år 2025

Miljö- och byggnadsnämnden

- ✓ Generell kostnadsökning, 1,6 mkr från år 2025

Valnämnden

- ✓ Nivåhöjning, 1,3 mkr år 2025, 1,8 mkr år 2026, 1,3 mkr år 2027

Överförmyndarnämnden

- ✓ Nivåhöjning, 0,8 mkr från år 2025

Driftbudget (mkr)	År 2025	År 2026	År 2027
KS/Kommunstyrelseförvaltning	271	275	279
KS/Räddningstjänst	75	76	76
KS/Kollektivtrafik	176	181	187
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	466	474	479
Barn- och utbildningsnämnd	1 790	1 816	1 819
Kultur- och fritidsnämnd	376	381	387
Miljö- och byggnämnd	30	30	30
Socialnämnd	2 103	2 159	2 211
Infrastruktur- och servicenämnd	382	390	402
Kommunrevision	3	3	3
Valnämnd	2	4	2
Överförmyndarnämnd	12	12	12
Summa nämnder	5 687	5 801	5 886
Beslutade ramar 2024–2026, kommunfullmäktige dec 2023	5 681	5 748	5 748
Förändringar sedan Plan & budget 2024–2026	5	54	139
Förändringar finansförvaltning (lön, pension, avgifter m.m.)	-197	-119	42
Nettokostnader exkl. avskrivningar	-5 490	-5 682	-5 928

Kommunövergripande anslag

De kommunövergripande anslagen är oförändrade jämfört med plan och budget 2024–2026.

Kommunövergripande anslag (mkr)			
Typ av anslag	År 2025	År 2026	År 2027
Näringslivsbefrämjande åtgärder	7,2	7,2	7,2
Strategiska utvecklingsinsatser, sociala investeringar och folkhälsoinsatser	9,7	9,7	9,7
Kommunstyrelsens oförutsedda	0,5	0,5	0,5
Kommunfullmäktiges oförutsedda	0,8	1,2	1,9
Representation och värdsbidsbidrag	0,4	0,4	0,4
Anslag för evenemang	2,0	2,0	2,0
Anslag för ett hållbart och växande Luleå	18,0	18,0	18,0
Totalt anslag	38,6	39,0	39,7

- **Näringslivsbefrämjande åtgärder;** Näringslivsbefrämjande åtgärder (tidigare EU medfinansiering) med budget på 7,2 miljoner kronor ligger under finansförvaltningen. Syftet med anslaget är att bidra till näringslivsutveckling i Luleå kommun genom bidrag till externa projekt (till exempel Nyföretagarcentrum Nord, Cloudberry Datacenter, Treepower). Användning av medel styrs av politiska beslut.
- **Strategiska utvecklingsinsatser;** Strategiska utvecklingsinsatser med årlig budget på 9,7 miljoner kronor ligger under finansförvaltningen. Syftet med anslaget är större strategiska utvecklingsinsatser (till exempel beteendepåverkan för klimatet, Returpunkt Centrum, införande av grundläggande laddinfrastruktur för tjänstefordon mm). Användningen av medel styrs av politiska beslut.
Sociala investeringar och folkhälsoinsatser syftar till att minska skillnader i hälsa i kommunen. Kommunfullmäktige har avsatt särskilda medel med totalt 3,3 miljoner kronor årligen för sociala investeringar varav maximalt 1 miljoner kronor är avsatt för folkhälsoinsatser. Insatser för att öka folkhälsan handlar om att ge förutsättningar för såväl levnadsförhållanden som för levnadsvanor. Anslaget för sociala investeringar och hälsoinsatser ligger under finansförvaltningen. Användningen av medel styrs av politiska beslut.
- **Kommunstyrelsens oförutsedda;** Kommunstyrelsens oförutsedda med budget 0,5 miljoner kronor per år ligger under finansförvaltningen och styrs av politiska beslut.
- **Kommunfullmäktiges oförutsedda;** Kommunfullmäktiges oförutsedda med budget på 3,9 miljoner kronor över perioden ligger under finansförvaltningen och styrs av politiska beslut. Finansiering av Forskarskolan är för år 2025 1,1 miljoner kronor och för år 2026 0,7 miljoner kronor. Även ett driftsbidrag till Norrbottniabanan för år 2025 är avsatt med 0,7 miljoner kronor.
- **Representation och värdsbidsbidrag;** Syftet är att finansiera mindre konferenser och representation, tex. Journalistkonferenser, representationsmiddagar i samband med större event och forum. Täckningen av representationskostnader styrs av delegationsbeslut.

- **Anslag för evenemang;** Syfte är att skapa förutsättningar för ett framgångsrikt och tydligt evenemangsarbete. Anslaget disponeras av kultur- och fritidsnämnden.
- **Anslag för ett hållbart och växande Luleå;** Syftet med anslaget är att skapa förutsättningar för utveckling av framtidens Luleå och de prioriterade områdena. Anslaget prioriteras för att klara samhällsomställningen och en miniminivå av utvecklingsarbete och förnyelse. Anslaget disponeras av KS/kommunstyrelseförvaltningen.

Investeringsbudget

Norra Sverige och Luleå kommun har idag en central roll i den globala omställningen, mycket tack vare de förhållanden som råder i regionen. Det finns ett behov av utveckling inom många områden exempelvis utifrån industrins gröna omställning, vilket kommer innebära nya infrastrukturer för väg, sjöfart, järnväg och kraft, och betydande insatser från flera samhällsaktörer. Den gröna omställningen kräver även en stor inflyttning för att möta behovet av arbetskraft och att fler ska leva och verka inom kommunen. För att lyckas med inflyttning behövs investeringar i till exempel nya bostadsområden, men också i skolor, parker och annat som gör det attraktivt att leva i ett växande Luleå på väg mot 100 000 Lulebor. Luleå kommun väljer att göra en stor satsning på barn och unga under planperioden, i form av exempelvis skolbyggnader, lekplatser och skolvägar. Även satsning mot äldre finns inom planperioden så som ett nytt vård- och omsorgsboende och en större renovering av ett befintligt.

Tidigare politisk inriktning att alla beslut klimatsäkras samt målet om klimatneutralitet innebär att investeringar som leder till minskad klimatpåverkan eller är ett led i klimatanpassning behöver prioriteras. Ökade avskrivningar och eventuella ökade räntekostnader tillsammans med en trolig befolkningsökning, kommer att belasta driftsbudgeten ytterligare framgent. Ett av målen för god ekonomisk hushållning är att nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent. Med tanke på de utmaningar som Luleå står inför blir det svårt att uppnå detta mål. Att finansiera investeringar med lån innebär på sikt ökade finansiella kostnader. Sammantaget innebär detta att investeringstakten kommer att behöva höjas under de kommande åren, och i och med det även att kommunen behöver arbeta med att hitta fler sätt och nya samverkansformer för att finansiera behoven. För att investeringar till exempel ska kunna lösa fler utmaningar samtidigt är innovativt synsätt, samverkan mellan aktörer, arbete med testbäddar och omtanken om medborgare central.

Utgångspunkterna för investerings- och exploateringsbudget för 2025–2027 visar planeringen kopplade till olika byggnader och anläggningar, flera delar bygger på tidigare fattade beslut. Den genomsnittliga investeringsnivån för perioden motsvarar cirka 22 procent av intäkterna (skatter och statsbidrag).

Respektive nämnd tar beslut om vilka investeringar som ska genomföras, men utförandet av investeringarna ansvarar infrastruktur- och servicenämnden till största delen för.

Större investeringar som prioriteras 2025–2027

Skattefinansierade investeringar 3 298 miljoner kronor

- Exploatering av nya arbetsplatsområden på Hertsöfältet, Svartön, Ektjärn, Rutvik Södra och Östra och Sunderbyn (Lassevallen), nytt bostadsområde Hertsöheden, Bävern, Trekanten samt fortsatt utbyggnad av bostadsområdet på Kronandalen.
- Avsatt medel under perioden för ny skolstruktur inklusive sporthallar och övriga ytor
- Avsatt medel för nya gruppboenden samt vård och omsorgsboenden.
- Reinvesteringar av fastigheter
- Reinvesteringar av gator, vägar, belysning, gång- och cykelvägar
- Nyinvestering i gång- och cykelvägar
- Avsatt medel för säkerhetsåtgärder
- Avsatt medel för ny bussdepå

VA-verksamhetens investeringar 965 miljoner kronor

- Fortsatta investeringar för vatten och avlopp: Östra länken, Uddebo, Bensbyn och Råneå samt reinvesteringar i verk och nät.

Budgeterad resultatnivå och behovet av investeringar innebär för perioden 2025–2027 en beräknad nyupplåning på cirka 2 050 miljoner kronor.

Tabellerna nedan visar fördelningen i investeringsbudgeten, tkr

Investeringsbudget (tkr)	År 2025	År 2026	År 2027	Summa
Skattefinansierad verksamhet inkl. exploatering	954 015	1 107 742	1 236 111	3 297 868
Avgiftsfinansierad verksamhet, VA	347 853	306 685	310 060	964 598
Summa	1 301 868	1 414 427	1 546 171	4 262 466

Investeringsbudget (tkr)	År 2025	År 2026	År 2027	Summa
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	63 715	34 142	-16 089	81 768
KS/Räddningstjänsten	3 350	6 900	12 450	22 700
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	1 600	1 600	1 600	4 800
Barn- och utbildningsnämnd	256 300	532 800	475 800	1 264 900
Kultur- och fritidsnämnd	24 300	43 900	58 650	126 850
Miljö- och byggnadsnämnd	500	500	500	1 500
Socialnämnd	139 700	59 000	189 000	387 700
Infrastruktur- och servicenämnden	464 550	428 900	514 200	1 407 650
Summa skattefinansierad verksamhet inkl. exploatering	954 015	1 107 742	1 236 111	3 297 868
VA-verksamhet	347 853	306 685	310 060	964 598
Summa investeringar kommunen	1 301 868	1 414 427	1 546 171	4 262 466

Begreppsförklaringar

- Exploatering är insatser för nya bostadsområden och arbetsplatsområden med tydlig koppling till befolkningsutvecklingen.
- Verksamhetsanpassningar är för att möta förändrade behov i kommunens verksamheter.
- Nyinvesteringar är för nya satsningar i befintlig infrastruktur. Reinvesteringar är för investeringar i befintliga anläggningar och utrustning för att säkerställa funktionen och bevara värdet på kommunens infrastrukturer.

De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning

Resultat efter finansiella poster, tkr

Bolag	År 2025
Luleå Kommunföretag AB	26 085
Luleå Energi AB, koncern	162 687
Luleå Hamn AB	-66 000
Luleå Lokaltrafik AB	0
Luleå Miljöresurs AB	4 500
Lulebo AB	32 700
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	-3 500

Bolagen har inte hunnit besluta om budget för 2025, men enligt ovanstående prognoser är det främst Luleå Kommunföretag AB och Luleå Energi-koncern som avviker resultatmässigt jämfört med 2024. Luleå kommunföretag AB planerar för ett lägre resultat utifrån att utdelningarna 2025 som bygger på resultatet (från Luleå Energi-koncern och Luleå Miljöresurs AB) från 2024 kommer bli mycket lägre än tidigare år. Luleå Energi-koncern planerar däremot att förbättra sitt resultat för 2025, mer i nivå med tidigare års utfall. 2024 är ett år med lägre resultat utifrån stora kostnadsposter och investeringar som återhämtas och ger ett mer positivt resultat 2025. Intäkterna förväntas öka utifrån både prishöjningar och ökade volymer/affärer för Luleå Energi-koncern. Luleå Hamn AB fortsätter med tunga investeringar inför framtiden kopplat mot den gröna omställningen, vilket medför stora resultatförluster för 2025. Övriga bolag planerar att ligga på samma nivå som 2024.

Investeringsvolym, tkr

Bolag	År 2025
Luleå Kommunföretag AB	-
Luleå Energi AB, koncern	159 100
Luleå Hamn AB	1 066 000
Luleå Lokaltrafik AB	5 240
Luleå Miljöresurs AB	63 200
Lulebo AB	500 000
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	-
Summa	1 793 540

De största planerade investeringarna under 2025 är att Luleå Hamn AB fortsätter med projekten Malmporten och Framtidens hamn för den gröna omställningen. Lulebo AB fortsätter att genomföra ROT- och underhållsprojekt på sina fastighetsbestånd samt fortsätter med nyproduktion av lägenheter. Luleå Energi-koncern fortsätter att investera i Luleå industripark samt i re- och nyinvesteringar. Luleå Miljöresurs AB investerar främst i nya insamlingsfordon och ombyggnation i Sunderbyn. Luleå Lokaltrafik AB investerar i befintliga fastigheter för att bibehålla driften i verksamheten samt viss teknikininstallation på bussarna kopplat mot det nya biljett- och betalsystemet.

Finansiell analys av budgeten

Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen

En balanserad budget

Resultaten för åren 2025–2027 svarar upp mot det lagstadgade balanskravet men inte mot det egna finansiella målet 2 %. Till detta tillkommer höga nettoinvesteringar och en minskad soliditet vilket gör bedömningen att målet inte uppnås under planperioden.

Flerårsplan utan skattehöjning

Utdebiteringen för år 2024 uppgår till 22,50 kronor per skattekrona (1 skattekrona=100 SEK). Målet för åren 2025, 2026 och 2027 är oförändrad utdebitering. Tillsammans med regionens utdebitering ligger den totala utdebiteringen (exkl. avgift till Svenska kyrkan) på 33,84 kronor per skattekrona. För att uppnå en balanserad budget, åren 2025–2027 enligt Luleå kommuns finansiella mål krävs antingen en skattehöjning, effektivisering eller utdelning från de kommunala bolagen.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %

Resultaten under 2025, 2026 och 2027 har budgeterats till 52 miljoner kronor (0,9 %), 86 miljoner kronor (1,4 %) respektive 40 miljoner kronor (0,6 %). Det innebär att målet inte kommer att nås under planperioden 2025–2027.

Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör inte överstiga 10 %

De planerade investeringarna för åren 2025–2027 uppgår till totalt 4 262 miljoner kronor. De beräknas under 2025 uppgå till 1 302 miljoner kronor, för 2026 till 1 414 miljoner kronor och för 2027 till 1 546 miljoner kronor. Den genomsnittliga investeringsnivån under perioden ligger därmed på 23 procent av skatter och statsbidrag vilket är 13 procentenheter högre än uppställt mål. Målet bedöms inte uppnås under planperioden.

Soliditeten ska vara oförändrad

Under 2025–2027 kan inte investeringarna helt finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 610 miljoner kronor år 2025, 700 miljoner kronor år 2026 och 740 miljoner kronor år 2027. Soliditeten som i 2023 års bokslut uppgick till 67 procent beräknas vid 2027 års slut uppgå till 51 procent. Målet bedöms inte uppnås under planperioden.

Balanskravsutredning

Det lagstadgade balanskravet är en resultatmässig miniminivå som innebär att årets totala intäkter måste vara högre än de totala kostnaderna. Om ett underskott uppstår efter balanskravsutredning så måste detta kompenseras med överskott inom en treårsperiod. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska vissa resultatposter inte tas med, exempelvis realisationsvinster på anläggningstillgångar.

Från år 2025 kommer den nya så kallade resultatreserven (RER) börja gälla och att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod. Eftersom reglerna gäller från och med räkenskapsåret 2024 kommer första året med möjlighet till reservering av medel till RER att vara i bokslutet 2024. För RUR däremot så var det i bokslut och årsredovisning för 2023 sista gången kommunen hade möjlighet att reservera medel.

Disponering av medel från RUR kommer att kunna göras fram till 2033, på samma sätt som tidigare med utgångspunkt i ”att utjämna intäkter över en konjunkturcykel”. Luleå kommun kommer att utarbeta nya riktlinjer för resultatreserv, RER.

Luleå kommuns RUR uppgick vid utgången av 2023 till 1 246 miljoner kronor.

Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Riktade beskrivningar till urval av nämnder och kommunala bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelseförvaltningen

Då kommunen står inför en stor omställning, krävs att många delar av kommunen förnyas sig och utvecklas samtidigt. Kommunstyrelsen ska i detta arbete leda, stödja och samordna nämnderna och de kommunala bolagens arbete. Arbetet med att förbättra näringslivsklimatet behöver intensifieras i det nya näringslivsarbetet, med fokus på dialog och skapa samsyn med näringslivet om vägen framåt.

Kommunstyrelsen fortsätter leda arbetet med att utveckla Luleås landsbygder, bland annat genom en handlingsplan för kommunal service på landsbygderna. En miljon kronor avsätts år 2025 för att börja verkställa handlingsplanen och medför konsekvenser för kommande års budgetprocesser.

I och med den gröna omställningen finns ett ökat intresse att bygga i Luleå kommun. För att underlätta detta har vi omorganiserat oss och upprättat ett samhällsbyggnadsutskott som ligger direkt under kommunstyrelsen. Vi gör det för att tydligare ta ansvar för helheten inom samhällsplanering. Det ska vara enklare att få tydlig politisk inriktning när det gäller planer och markförsäljning. Att få till en bra byggdialog och jobba nära alla företag som vill vara med och utveckla Luleå kommun är prioriterat för utskottet. Vi vill få till en bra planprocess som håller hög kvalitet och är effektiv.

I takt med den gröna omställningen och ökad tillväxt i Luleå kommun kommer vi satsa 2,5 miljoner kronor extra på plan och exploatering. Med det tryck som finns på bostäder, entreprenörsbostäder, kontorslokaler och verkstadsindustri gäller det att vi som kommun har tillräckligt med resurser för att kunna möta det behov som uppstår. Vi vill kunna möjliggöra för industrins etableringar i Luleå kommun på bästa möjliga sätt och fortsatt bygga för ett hållbart Luleå.

- Plan och exploateringsverksamheten förstärks

Räddningstjänst

För kortare utryckningstider behöver beslutet om räddningstjänst i beredskap (RIB) i Sörbyarna genomföras. Räddningstjänsten behöver delta i arbetet med nya stadsdelar, till exempel Hertsöheden samt utvecklingen av Luleå industripark.

Socialnämnden

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning utifrån sambandet med ökande konkurrens och ökad demografisk utveckling.

Socialnämnden kommer använda medlen för att bibehålla och implementera kompetenscentra. 2023 påbörjades arbetet med att tillskapa ett Kompetenscentra som delfinansieras med medel från Europeiska socialfonden (ESF). Tanken är att samla teoretiska och praktiska utbildningsinsatser och vidareutveckla dessa efter verksamhetens behov.

Genom att satsa på medarbetares kompetensutveckling ökar vi vår attraktion som arbetsgivare och säkerställer en god vård och omsorg.

- Fältare permanentas

Barn- och utbildningsnämnden

Vi anställer fler lärare i grundskolan, detta för vi ser att fler lärare i grundskolan är en god investering för framtiden. Vi i majoriteten vill främja en god lärandemiljö där alla elever har möjlighet att nå sin fulla potential. Totalt stärker vi upp grundbemanningen med 15 lärare. Vi startar en Internationell grundskola som kommer i gång höstterminen 2024. Genom att ge eleverna möjlighet att studera i en mångkulturell miljö, rustar vi dem för att bli framgångsrika och ansvarstagande globala medborgare. Vi satsar även på uppstart av resursskola höstterminen 2025. Vi tillskjuter en generell ökning på 13 miljoner kronor, samt 5,7 miljoner kronor för satsningen på fler lärare i grundskolan.

- Satsning på fler lärare i grundskolan

Arbetsmarknad- och gymnasienämnden

Arbetsmarknad- och gymnasienämnden har beslutat om ett antal politiska satsningar inom sitt ansvarsområde. Från höstterminen 2024 startar vi International Baccalaureate-utbildning vid Luleå gymnasieskola. Det gör vår kommun än mer attraktiv att bosätta sig i eller arbeta i och möjliggör för arbetsgivare i regionen att rekrytera internationell kompetens på en global arbetsmarknad.

Det pågår också ett arbete med att under de kommande åren erbjuda fler platser på gymnasiets yrkesprogram för att bättre svara upp mot arbetsmarknadens efterfrågan på yrkesutbildade. Majoriteten har därtill genom ordförandeuppdrag tagit initiativ till att stärka elevhälsan, ett uppdrag som presenteras under 2024.

- Stärk elevhälsan

Kultur- och fritidsnämnden

Ett rikt kultur- och fritidsutbud är en förutsättning för ett attraktivt och fungerande välfärdssamhälle, där olikhet är en tillgång och där det finns sammanhang och platser som lockar till möten mellan människor. Arbetet med att erbjuda ett brett utbud av kultur-, sport- och fritidsaktiviteter kommer att fortsätta att utvecklas tillsammans med professionella utövare och civilsamhället. Barn och unga är vår mest prioriterade grupp, men vi ser också behovet av ett brett/rikt utbud för alla under hela livet. Vi arbetar tillitsbaserat och modigt med fokus på en uppväxling av besöksattraktivitet, föreningsliv, idrott och kultur, såväl i stad som på landsbygd, där dialoger och samråd är en naturlig del av arbetet framåt.

- Kulturgaranti permanentas för alla barn i Luleå kommun, från 4 års ålder, genom hela grundskolan och gymnasiet

Infrastruktur- och servicenämnden

En välfungerande vardag och goda livsmiljöer är viktiga faktorer för trivsel och nöjdhet hos kommuninvånarna. Vi fortsätter arbetet med att bygga nytt och utveckla staden, samtidigt

som vi omhändertar och värnar om det befintliga. Hertsö badhus färdigställs, skolbyggnader renoveras och nya skolor och gruppbofästäder byggs. Vi satsar på fossilfria transporter genom att bygga ut laddinfrastruktur på kommunala fastigheter och vi ökar såväl nyinvestering som reinvestering av gång- och cykelvägar. Vi skapar säkra och lockande lekmiljöer för barn i olika åldrar, i stad och på landsbygd, i en medskapande process där barn och unga bjuds in. Vi intensifierar arbetet med att utveckla såväl den interna som externa servicen genom bred samverkan och nya arbetssätt.

- Öka investeringstakten för gång- och cykelvägar

Miljö- och byggnadsnämnden

Med den ökade budgeten kan vi göra en extra satsning kopplat mot Luleå industripark och de projekt som ska genomföras där med fokus på den gröna omställningen. Detta gör vi genom att stärka upp med en person i miljö- och byggnadsnämndens verksamhet, så att vi kan delta i den tidiga dialogen samt hålla tempo i tillstånd och prövningsprocessen.

Det finns även en idé om att företagsklimatet kan prioriteras med hjälp av en ny servicefunktion som har en spindel i nätet-funktion med hög tillgänglig och god dialog med företagen.

- Satsning på arbete i tidigare skeden och med Luleå industripark

Luleå Lokaltrafik AB

Ett Luleå som växer till 100 000 invånare ställer stora krav på kollektivtrafiken. I majoritetens budget tar vi steg för att inte bara bibehålla utan även öka kollektivtrafikens andel av den totala trafiken i kommunen. Detta är det viktigaste steget för att skapa ett framtida trivsamt, tillgängligt centrum med ren luft, begränsade bullerstörningar och god tillgänglighet för alla oberoende av inkomst- eller funktionsvariation.

Sommaren 2024 införs fria resor för ungdomar upp till 19 år i LLT:s linjenät. Under 2025 går vi vidare med att förstärka turtätheten i tre linjer i bolagets linjenät.

Under planperioden startas bygget av en ny bussdepå i Luleå. Genom denna investering får vi en modern depå med garage, verkstad och servicehall som innehåller de faciliteter, exempelvis laddinfrastruktur som krävs för en framtida fossilfri busstrafik i Luleå.

- 10 minuters trafik på tre linjer

Lulebo AB

Lulebo har, som allmännyttigt bostadsbolag, en viktig roll i utvecklingen av Luleå kommun som bostadsort och attraktiv tillväxtkommun. Deras uppgift är att utveckla bostäder, bostadsområden och stadsdelar av god kvalitet samt att skapa hållbara och trygga miljöer där människor trivs och vill leva.

På grund av den rådande lågkonjunkturen och omvärldsfaktorer som påverkar ränteläget och inflationen, har bostadsmarknaden under det senaste året i princip stått stilla. Många markanvisningar har pausats eller förlängts. Vi i majoriteten tycker att det är otroligt viktigt att vi får i gång bostadsbyggandet för att kunna klara av den gröna industrialiseringen som

sker i vår kommun. Vi kan inte sitta och vänta på att det ska bli bättre tider och hoppas att någon sätter i gång och bygger bostäder. Därför ger vi i uppdrag till Lulebo att fördubbla bostadsbyggandet. Det är viktigt att allmännyttan tar sitt ansvar när det råder lågkonjunktur i fastighets- och byggbranschen.

- Lulebo fördubblar sitt bostadsbyggande

Årets planerings- och budgetprocess

Analyser och rapporter som underlag

Planeringsprocessen inför 2025–2027 startade med underlag i form av exempelvis SKR:s omvärldsrapport, uppföljning av övergripande mål till 2040 (närvärld) och redovisning av resultat i årsredovisningen (invärld).

I mars presenterade nämnder och bolag, vid tre halvdagskonferenser, resultat föregående år samt en framåtblick och syn på utmaningar inför 2025–2027.

Under mars och april har en strategisk grupp för investeringar prioriterat bland de gemensamma behoven inom kommunorganisationen.

Förutsättningarna är klara

I mitten av mars fastställde kommundirektören budgetförutsättningar till verksamheterna. Nämnderna beslutade sedan under april om konsekvensbeskrivningar av budgetförutsättningarna 2025–2027.

Utkastet är tillgängligt och blir ett förslag

Utkastet har behandlats av kommundirektörens ledningsgrupp. Därefter har det i mitten av maj presenterats för samtliga politiska partier i fullmäktige. Underlag som stöd till politiken delgavs i samband med det.

Förslag till Plan och budget

Beredning vid kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse i juni.

Plan och budget är klar

Kommunfullmäktige fastställde en Plan och budget i slutet på juni. Efter beslutet ska nämnder och styrelser påbörja verksamhetsplanering.

Hösten

Dialoger mellan kommunstyrelse och nämnder/bolagsstyrelser. Samordningsdag för förvaltningschefer och vd:ar. Ärenden om ägardirektiv till bolag.

Sammanträdesprotokoll

2024-06-18 § 113

Plan och budget 2025-2027

Ärendenr 2024/916-1.3.3.2

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta plan och budget för 2025–2027 med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets ändrings-förslag i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.5067.
2. Kommunfullmäktige beslutar att nämnder ges rätt att omdisponera medel inom kommunbidraget och mellan investeringsprojekt.

Reservationer

Anders Josefsson (M), Sana Suljanovic (M), Hans Å Strandberg (M), Matti Björk (M), Arvid Persson (M), Fredrik Wiberg (M), Inger Oja (M), Ingrid Vesterlund (SD), Dexter Krokstedt (SD), Thomas Larsson (SD), Bo Larsson (-), Arne Nykänen (C), Anne-Lie Ottosson (C), Eric Lundvall (C), Samuel Ek (KD), Anette Asplund (KD), Anne Wångblad (KD), Andreas Bergström (KD), Thomas Söderström (L), Ylva Mjärdell (L), Fredrik Hjälte (L), Jonas Brännberg (SAV) och Ann-Christin Holmström (SAV) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Vision Luleå 2040 innebär att kommunen nu är på väg mot framtidens Luleå. Vi ska tillsammans skapa ett attraktivt, hållbart Luleå med Sveriges bästa service, och plats för minst 100 000 Luleåbor.

Kommunens uppdrag är att erbjuda en fungerande plats och vardag för dagens och morgondagens luleåbor. Det gör vi genom att driva samhällsbygget, leverera välfärd och säkra den lokala demokratin. För att nå ett hållbart samhälle arbetar kommunkoncernen med nio övergripande mål där fem prioriterade målområden är fokus under planperioden.

Kommunens ekonomiska strategi bygger på kommunallagens krav på en budget i balans, en god ekonomisk hushållning och de mål som kommunfullmäktige fastställt i policyn för god ekonomisk hushållning.

Förslaget till plan och budget för 2025–2027 omfattar en beskrivning av omvärldsläget och planeringsförutsättningar. Utifrån detta föreslås fem prioriterade områden och tilläggsuppdrag på vår väg till visionen om framtidens Luleå 2040 då vi ska:

- Vara 100 000 Luleåbor
- Ha 0 klimatpåverkan
- Ökat med 5 000 nya jobb
- Ha en 100% fungerande vardag

Luleå kommunkoncern ska i alla verksamheter utifrån respektive verksamhets grunduppdrag bidra till kommunfullmäktiges tilläggsuppdrag och prioriterade områden:

- Valfungerande vardag för alla
- Mer Luleå för fler luleåbor
- Trygg i Luleå
- Klimatsmart och naturpositiv
- Blomstrande näringsliv

De prioriterade områdena med tillhörande effekter är de som senare följs upp i delårsrapport och årsredovisning och måluppfyllelsen är en del vid bedömningen om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning i verksamheten.

Resultat

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2025 med 119 miljoner kronor. År 2025 och år 2026 blir det budgeterade resultatet positivt med 153 miljoner kronor respektive 108 miljoner kronor. De beräknade resultatnivåerna i plan och budget 2025–2027 är under förutsättning att nämnderna klarar en budget i balans. Det ingår inte heller vinster eller förluster som uppstår vid försäljning av exploateringsfastigheter och mark, då det råder osäkerhet vilket år dessa kommer att infalla samt till vilket belopp.

År 2025–2027 blir nettokostnaderna för verksamheten lägre än intäkterna av skatt, generella statsbidrag och utjämning med 175 miljoner kronor, 204 miljoner kronor respektive 178 miljoner kronor.

Investeringar

De planerade investeringarna för åren 2025–2027 uppgår till totalt 4 247 miljoner kronor. De beräknas under 2025 uppgå till 1 297 miljoner kronor, för 2026 till 1 409 miljoner kronor och för 2027 till 1 541 miljoner kronor.

God ekonomisk hushållning

En balanserad budget och flerårsplan utan skatteköjning

Resultaten för åren 2025–2027 svarar upp mot det lagstadgade balanskravet men bara delvis mot det egna finansiella målet 2 %. För åren 2025 och 2026 uppfylls målet. Till detta tillkommer höga nettoinvesteringar och en minskad soliditet vilket gör bedömningen att målet inte uppnås under planperioden.

Utdebiteringen för år 2024 uppgår till 22,50 kronor per skattekrona (1 skattekrona=100 SEK). Målet för åren 2025, 2026 och 2027 är oförändrad utdebitering. Tillsammans med regionens utdebitering ligger den totala utdebiteringen (exkl. avgift till Svenska kyrkan) på 33,84 kronor per skattekrona. För att uppnå en balanserad budget år 2027 enligt Luleå kommuns finansiella mål krävs antingen en skatteköjning, effektivisering eller utdelning från de kommunala bolagen.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %

Resultaten under 2025, 2026 och 2027 har budgeterats till 119 miljoner kronor (2,0 %), 153 miljoner kronor (2,4 %) respektive 108 miljoner kronor (1,7 %). Det innebär att målet kommer att nås under år 2025 och 2026 men inte 2027.

Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör inte överstiga 10 %

De planerade investeringarna för åren 2025–2027 uppgår till totalt 4 247 miljoner kronor. De beräknas under 2025 uppgå till 1 297 miljoner kronor, för 2026 till 1 409 miljoner kronor och för 2027 till 1 541 miljoner kronor. Den genomsnittliga investeringsnivån under perioden ligger därmed på 22 procent av skatter och statsbidrag vilket är 12 procentenheter högre än uppställt mål. Målet bedöms inte uppnås under planperioden.

Soliditeten ska vara oförändrad

Under 2025–2027 kan inte investeringarna helt finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 550 miljoner kronor år 2025, 620 miljoner kronor år 2026 och 680 miljoner kronor år 2027. Soliditeten som i 2023 års bokslut uppgick till 67 procent beräknas vid 2027 års slut uppgå till 53 procent. Målet bedöms inte uppnås under planperioden.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har 2024-06-03 § 104 föreslagit kommunfullmäktige besluta att anta plan och budget för 2025–2027 med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets ändringsförslag i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.4729, och att nämnder ges rätt att omdisponera medel inom kommunbidraget och mellan investeringsprojekt. Vid ärendets behandling reserverade sig Samuel Ek (KD) och Sana Suljanovic (M) mot beslutet.

Kommunstyrelsen har 2024-06-03 § 163 beslutat att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsens sammanträde 2024-06-18.

Kommunstyrelsen har 2024-06-18 § 166 föreslagit kommunfullmäktige besluta att anta plan och budget för 2025–2027 med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets ändringsförslag i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.5067, och att kommunfullmäktige beslutar att nämnder ges rätt att omdisponera medel inom kommunbidraget och mellan investeringsprojekt. Vid ärendets behandling reserverade sig Arne Nykänen (C), Sana Suljanovic (M), Samuel Ek (KD), Ingrid Vesterlund (SD) och Thomas Söderström (L) mot beslutet.

Sammanträdet

Carina Sammeli (S), Mathias Karvonen (V), Evelina Rydeker (MP), Fredrik Bruhn (S), Bertil Bartholdson (V), Maritha Meethz (S), Fredrik Hansson (S), Bodil Wennerbrandt Sevastik (S), Kent Ögren (S), Peder Lundkvist (S), Ulrika Lundberg (V), Jens Lundqvist (S), Anja Johansson (S), Nina Berggård (V), Carina Diaz (V) föreslår bifalla kommunstyrelsens förslag. Anders Josefsson (M), Fredrik Wiberg (M), Hans Å Strandberg (M) och Sana Suljanovic (M) föreslår bifalla Moderaternas förslag till plan och budget 2025–2027 i enlighet med bilaga

KLF Hid: 2024.5168 med följande korrigerings: att ramen för drift för Infrastruktur- och servicenämnden sänks med 14 mkr utifrån underlaget och därav följande förändringar.

Ingrid Vesterlund (SD) föreslår bifalla Sverigedemokraternas förslag till plan och budget 2025–2027 i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.5093 och KLF Hid: 2024.5109.

Arne Nykänen (C), Anne-Lie Ottosson (C) och Eric Lundvall (C) föreslår bifalla Centerpartiets förslag till plan och budget 2025–2027 i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.5166.

Samuel Ek (KD) föreslår bifalla Kristdemokraternas förslag till plan och budget 2025–2027 i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.5173.

Thomas Söderström (L) och Fredrik Hjalte (L) föreslår bifalla Liberalernas förslag till plan och budget 2025–2027 i enlighet med bilaga KLF Hid: 2024.5172.

Jonas Brännberg (SAV) föreslår bifalla Socialistiskt Alternativs förslag till plan och budget 2025–2027 i enlighet med Motion (SAV) om plan och budget 2025-2027, KLF Hid: 2024.5185.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag, Anders Josefsson med fleras förslag, Ingrid Vesterlund förslag, Arne Nykänen med fleras förslag, Samuel Eks förslag, Thomas Söderström med fleras förslag och Jonas Brännbergs förslag vart och ett för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

